

Høringssvar til statsbudsjettet 2025 – Helse- og omsorgskomiteen

Prop. 1 S Kapittel 740, post 01 driftsutgifter – Tilskuddsforvaltning

Fundraising Norge er en paraplyorganisasjon for frivillig og ideell sektor, som representerer 175 medlemmer. Frivillig og ideell sektor er en betydelig aktør i norsk økonomi, ansvarlig for nærmere 1/20 av verdiskapningen (SSB 2018). Våre medlemmer leverer samfunnskritiske tjenester innen innovasjon av velferd, sosiale tjenester, folkehelse, inkludering, forskning, beredskap og bærekraft.

Fundraising Norge sine medlemmer har en bred finansieringsmodell hvor de tjener sine inntekter fra flere ulike kilder. Tilskudd og statligstøtte er kun en kilde. Dette er vi stolte av og er noe vi oppfordrer våre medlemmer på det sterkeste å gjøre. Dette bidrar til at de er mindre sårbare for endringer i rammevilkår og offentlige tilskudd. Likevel må vi erkjenne at det offentlige er en svært viktig tilskuddsgiver. Fordi det offentlige og særlig helse- og omsorgsdepartementet deler ut store summer årlig i ulike tilskudd. Som en stor tilskuddsforvalter er det offentlige nødt til å være åpne og transparente i sin forvaltning. Vi ber om at tilskuddene gis som flerårige tilskudd. I stor grad er det direktoratet som forvalter tilskuddene fra departementet. Alle Department og direktorat må bruke tilskudd.no aktivt i sin tilskuddsforvaltning.

Vi er positive til at det innføres en 4-års evalueringsplan. Likevel vil vi poengtere viktigheten av dialog og samhandling. Hvis resultatene av evalueringen er at tilskudd til en aktuell organisasjon skal kuttes, må dette foregå i samråd med den aktuelle organisasjonen. Det er avgjørende å sikre forutsigbare rammer, stabil finansiering og politisk støtte til frivillig og ideell sektor. Dette gjøres best ved å innfri løftet om regelstyrt momskompensasjon, øke skattefradragsgrensen på gaver til frivillige og ideelle organisasjoner, utlyse mer offentlige tilskudd som flerårige avtaler, gi mer av de offentlige tilskuddene som driftsmidler og mindre offentlige tilskudd som prosjektmidler.

Det er knyttet store forventninger til frivillig og ideell sektor sitt bidrag til de store nasjonale løftene. Målene om felles innsats for bedre folkehelse, et aldersvennlig Norge og bedre helsetilbud til befolkningen kan ikke nås uten frivillig sektor. Bo trygt hjemme-reformen, Helsepersonellkommisjonens NOU og Folkehelsemeldingen er eksempler på meldinger og utredninger hvor økt samarbeid pekes på som del av løsningen på dagens og framtidens utfordringer. Det er derfor avgjørende at tiltakene som skisseres ikke gjør det vanskeligere for frivillige og ideelle å nå sine brukergrupper eller at deres drift blir signifikant tyngre som følge av strukturendringer.

Våre medlemmer gjør en svært verdifull innsats for å forbedre livskvaliteten til sårbare grupper i samfunnet vårt og utgjør et svært verdifullt supplement til det offentlige. For å nevne noen eksempler har Ønsketransporten ingen mulighet for å søke tilskudd i noen av de skissert kategoriene. Stiftelsen Livsglede for Eldre og deres innsats som er en avgjørende faktor for å sikre at eldre opplever fellesskap og aktiviteter som forbedrer deres psykososiale livskvalitet faller også utenom tilskuddsordningen fra helsedirektoratet. Når direktoratet forvalter omtrent 18,6 milliarder i året så forventer vi en åpen og transparent prosess. Vi stiller oss bak alle våre medlemmers initiativer som samlet utgjør et kritisk supplement til det offentlige velferdstilbudet.

Vår oppgave som paraplyorganisasjon er å arbeide for å bedre rammevilkårene for hele sektoren. Vi vil derfor fremme forslag om at de politiske tiltakene som vurderes for helse- og omsorgssektoren tar hensyn til behovet for regelstyrt momskompensasjon og økt forutsigbarhet i økonomiske støtteordninger.

På bakgrunn av dette ønsker vi å fremheve viktigheten av at Regjeringen og Helse- og omsorgskomiteen anerkjenner den sentrale rollen frivillig og ideell sektor spiller i velferdssamfunnet vårt. Vi er stolte av å kunne fremsette forslag sammen med stiftelsen Livsglede for Eldre og alle våre andre 174 medlemmer et forslag om at det må etableres en tillitsreform for tilskuddene gitt til frivillig og ideell sektor, samt økte tilskuddsordninger rettet mot mindre organisasjoner som ikke har det samme søke og rapporteringsapparatet som de store.

Vi stiller oss til disposisjon for videre dialog om hvordan frivillig og ideell sektor kan sikres best mulige rammevilkår for å bidra til et tryggere og mer inkluderende samfunn for alle.

Fundraising Norge foreslår:

1. Øke bruken av flerårige avtaler om tilskudd.
2. Øke andelen driftstilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner. Driftstilskudd sikrer formålsoppfyllelse og er mindre byråkratisk enn prosjekttilskudd.
3. Utrede en tillitsreform i samarbeid med resten av de offentlige Norge for å sikre enklere forvaltning av tilskudd
4. Sikre "En gang ett sted" – få alle de offentlige tilskudds giverne til å være på og aktivt bruke tilskudd.no